

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช*
LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE 21ST
CENTURY AFFECTING THE EFFECTIVENESS IN SCHOOLS
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
NAKHON SI THAMMARAT

สมิตานันท์ ภิรมย์รักษ์

Samitanan Piromrak

สรัญญา แสงอัมพร

Sranya Saengamporn

สันติ อุนจะนำ

Santi Aunjanum

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช

Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand

E-mail: samitanan6324@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยคือ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

* Received 9 February 2023; Revised 22 September 2023; Accepted 23 September 2023

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ด้านผู้นำมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคนศตวรรษที่ 21 และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้าน ผู้นำที่มีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงาน

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและราย ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประกันคุณภาพ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = 0.861$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21, ประสิทธิภาพของสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21,

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the leadership level of school administrators in the 21st century under the Nakhon Si Thammarat (NST) Secondary Education Service Area Office, 2) the effectiveness of educational institutions under the NST Secondary Education Service Area Office, and 3) the relationship between the leadership of school administrators in the 21st century and the effectiveness of educational institutions under the NST Secondary Education Service Area Office. The sample group was 338 teachers working under the NST Secondary Educational Service office in the academic year 2022. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that:

1. The leadership level of school administrators in the 21st century under the office of NST Secondary Educational Service was at the highest level overall and in each aspect. The highest average was for leaders with technology literacy in the 21st century. The lowest average was for leaders who influence their colleagues.

2. The effectiveness level of educational institutions in the 21st century, affecting the effectiveness of educational institutions under the office of NST Secondary Educational Service, was at the highest level overall and in each aspect. The highest average was for the teacher's job satisfaction, and the lowest was for the quality assurance.

3. Overall, the relationship between the leadership of school administrations in the 21st century affecting the effectiveness of schools under the Office of NST Secondary Educational Service was at a high positive correlation ($r = 0.861$) with a statistical significance at the .01 level.

Keywords: Leadership, School administrators in the 21st century, Effectiveness of educational institutions in the 21st century

บทนำ

โลกในยุคศตวรรษที่ 21 ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลง เดิบโตและเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วในทุกมิติ และเป็นไปในทิศทางที่อาจคาดไม่ถึง ซึ่งเกิดจากหลายเหตุผล โดยเฉพาะเนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และที่สำคัญคือส่งผลกระทบต่อการศึกษาในประเด็น ได้แก่ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้บุคคล/ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาและข้อมูล ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สิ่งที่คุณเรียนต้องการมากขึ้นคือการพัฒนาทักษะกระบวนการที่จะต้องใช้ในการจัดการกระทำกับข้อมูลมหาศาลให้มีความหมาย และไปใช้ประโยชน์แก่ชีวิตของตนเองได้ เมื่อเทคโนโลยีก้าวหน้า การเดินทางติดต่อไปมาหาสู่กัน และการเชื่อมโยงผ่านโลกออนไลน์จึงเกิดขึ้นอย่างมากมายหลากหลายช่องทาง คุณลักษณะใหม่ที่ต้องพัฒนาผู้เรียนคือ ความเป็นพลเมืองโลก ทักษะข้ามวัฒนธรรม (Cross cultural understanding) การเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital citizen) การมีข้อมูลสารสนเทศและความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาก สิ่งสำคัญจำเป็นอีกประการหนึ่งที่บุคคล ผู้เรียนต้องมีคือ เรื่องของการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศและดิจิทัล ผู้เรียนต้องมีทักษะสำคัญที่จำเป็นในการใช้ชีวิตแม้หลายทักษะจะเป็นทักษะเดิม แต่ต้องเพิ่มความเข้มข้นและความสามารถในการนำไปใช้ในสถานการณ์ที่ซับซ้อน อีกส่วนหนึ่งเป็นทักษะใหม่ที่ต้องบ่มเพาะและพัฒนาให้เกิดแก่ผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารยุคใหม่ อาจกล่าวได้ว่า หนึ่งในปัจจัยที่สร้างความสำเร็จให้แก่องค์กรนั้น ย่อมหนีไม่พ้นเรื่องของภาวะผู้นำ (Leadership) ของผู้บริหาร องค์กรภาวะผู้นำถือเป็นทุนมนุษย์ของปัจเจกบุคคลที่สามารถสร้างขึ้นได้โดยไม่ยากนัก อย่างไรก็ตามในยุคการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาประเทศสู่ยุค Thailand 4.0 ที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง

เศรษฐกิจไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม รวมทั้งเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น ดังนั้น เมื่อการพัฒนาประเทศปรับเปลี่ยนการขับเคลื่อนเช่นนี้ องค์กรที่ดำเนินงานในประเทศไทย ย่อมต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาหลักของประเทศ “ภาวะผู้นำ” ของผู้บริหารองค์กรจึงต้องได้รับการส่งเสริมให้สอดคล้องกับยุคใหม่ด้วย จากนิยามของภาวะผู้นำ ซึ่งศาสตราจารย์วรงค์ ให้นิยามไว้ว่าภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการทำให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามหนึ่งอย่างใดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เมื่อผู้นำต้องสามารถทำให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามหนึ่งอย่างใดได้ซึ่งต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ ได้แก่ ประการแรก คุณลักษณะทางความคิด และสติปัญญา (Conceptual Characteristics) ผู้นำต้องมีความฉลาดหลักแหลม คิดวิเคราะห์และคาดการณ์ได้อย่างเป็นระบบ เล็งเห็นถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งกำหนดแนวทางตอบสนองการเปลี่ยนแปลง ประการที่สอง คุณลักษณะทางความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interpersonal Characteristics) ผู้นำต้องมีทักษะในการสื่อสารสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น มีทัศนคติเชิงบวก เป็นตัวอย่างที่ดีกับสังคมเนื่องจากยุคแห่งการใช้ความคิดสร้างสรรค์ สรรค์สร้างนวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคลและระหว่างองค์กร ประการที่สาม คุณลักษณะทางด้านการทำงาน (Technical Characteristics) ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจมีความสามารถในการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีวิธีการถ่ายทอดและสอนงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ประการที่สี่ คุณลักษณะส่วนตัว (Personal Characteristics) ที่ส่งเสริมต่อการขับเคลื่อน เช่น ความมั่นใจในตนเอง มีความรับผิดชอบสูง ความมุ่งมั่นตั้งใจ ความรอบคอบ ความกระตือรือร้น ภาวะผู้นำจึงเป็นศิลปะในการทำให้เกิดอิทธิพลในการจูงใจผู้อื่นให้ร่วมปฏิบัติงานเพื่อให้สำเร็จตามความมุ่งหมายและเป็นการใช้อำนาจต่อบุคคลอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จต่อองค์กร (ศาสตราจารย์วรงค์, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช มุ่งเน้นให้มีการพัฒนา นักเรียนในด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมตามกรอบของนโยบาย มีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ประสานงานความร่วมมือกันจัดบริการและพัฒนาการศึกษา โดยสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน มีการสร้างเครือข่ายการศึกษาขั้นโดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษามีความใกล้ชิดและมีความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานความร่วมมือกันจัดบริการและพัฒนาการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพ ในการจัดการศึกษา การดำเนินงานของสถานศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช วิจัยนี้จะช่วยให้มีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้เป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 และมีประสิทธิภาพ

อันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพราะจะทำให้เกิด ประสิทธิภาพต่อการบริหารงานของผู้บริหาร แนวทางในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนา ภาวะ ผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ปฏิบัติหน้าที่ ก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนและโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบ วิธีการวิจัยเป็นแบบเชิงพรรณนา (Description Research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2564 จากจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 71 สถานศึกษา จำนวนครูผู้สอนจำนวน 2,783 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 338 คน ที่ปฏิบัติงาน อยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยใช้เกณฑ์ ตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. , 1970) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งได้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตมาเป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดและแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านผู้มีศิลปะในการนำ ด้านผู้นำที่มีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงาน และด้านผู้นำมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended Questionnaire) เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ และแนวทางพัฒนาเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตอนที่ 5 เป็นการสัมภาษณ์การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจากหัวหน้าหมวด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเตรียมแบบสอบถามและใช้วิธีการวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง โดยจะสุ่มทั้งสิ้น 338 คน โดยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย จากนั้นนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด สร้างคู่มือลงรหัสและนำข้อมูลลงรหัส จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยหาค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในแต่ละรายด้านและภาพรวม แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สำหรับการแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ที่คำนวณได้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (r) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า ภาวะผู้นำด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านภาวะผู้นำด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ผู้บริหารสามารถบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ มีการกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายได้อย่างเหมาะสมในการบริหารงานของผู้บริหาร ผู้บริหารมีการตัดสินใจด้วยการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียด รอบคอบและมีความรู้เท่าทัน มีเหตุผล ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ในการบริหารได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานในองค์กร

ภาวะผู้นำด้านผู้มีศิลปะในการนำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านภาวะผู้นำด้านผู้มีศิลปะในการนำเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ผู้บริหารมีศาสตร์และศิลป์ สามารถชักจูงผู้ตามได้ ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจให้เพื่อนร่วมงานทุกคน ทำงานได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสามารถกระตุ้น และให้ผู้ตามเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารดำรงตนเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนที่พึงประสงค์ในการทำงานร่วมกันในองค์กร และผู้บริหารมีศิลปะในการนำ และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น

ด้านภาวะผู้นำด้านผู้นำที่มีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงานเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ผู้บริหารถ่ายทอดสิ่งที่รู้ และเต็มใจที่จะพัฒนาเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารมีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ที่ดีและสุขุม ผู้บริหารดำรงตนให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้บริหารมีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงานหรือกลุ่มบุคคลอย่างมีอุดมการณ์ และผู้บริหารดำรงตนเป็นแบบที่ยกย่องเคารพนับถือศรัทธาและยอมรับไว้วางใจ

ด้านภาวะผู้นำมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ผู้บริหารมีการเชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้บริหารมีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารพร้อมที่จะมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารให้ความสำคัญของ ICT เพื่อการบริหารองค์กร และผู้บริหารสามารถนำองค์กรสู่ความก้าวหน้า ทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในอนาคต

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและแยกรายด้าน พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาทักษะ ความสามารถเชิงบูรณาการ สามารถวิเคราะห์และจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มคุณวุฒิทางการศึกษาตามความสนใจ ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผู้บริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการของการพัฒนาเป้าหมายของสถานศึกษา

การแปลผลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ทั้งแหล่งเรียนรู้ภายในและแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ผู้เรียนมีความรับผิดชอบกับภาระงานที่ได้รับมอบหมาย และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ครูได้รับมอบหมายงานให้ปฏิบัติงานตรงตามความต้องการและความรู้ความสามารถของตนเอง ครูมีความภูมิใจที่สามารถปฏิบัติงานจนบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ครูได้รับความไว้วางใจในการแสดงความสามารถในการปฏิบัติงานจนเป็นที่ยอมรับ และครูรู้สึกมั่นใจในวิชาชีพของตนเอง

ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานในแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสมและบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา ผู้บริหารจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุง พัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารวางแผนการใช้อาคารเรียนได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด และผู้บริหารมีการพัฒนาปรับปรุงซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถนำมาใช้การได้ตลอดเวลา

ด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านด้านการมีส่วนร่วม เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างโรงเรียน วัด และชุมชน ผู้บริหารส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และผู้บริหารสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกัน

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้

ของชุมชน ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกัน และผู้บริหารส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างโรงเรียน วัด และชุมชน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	r	p
ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประสิทธิผลของสถานศึกษา	0.861	0.000

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครศรีธรรมราช

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X)	ประสิทธิผลของสถานศึกษา					
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆
	r	r	r	r	r	r
X ₁	.814**	.663**	.763**	.833*	.863**	.721*
X ₂	.898**	.698**	.780**	.799**	.671**	.874**
X ₃	.696**	.760**	.775**	.898**	.715**	.736**
X ₄	.798**	.675**	.822**	.762**	.752**	.659**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X₁) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ด้านการมีส่วนร่วม (Y₅) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา (Y₄) ด้านความสามารถในการ

พัฒนาสถานศึกษา (Y_1) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู (Y_3) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (Y_6) อยู่ในระดับสูง ($r = 0.863, r = 0.833, r = 0.814, r = 0.763, r = 0.721$) ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y_2) อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.663$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านผู้มีศิลปะในการนำ (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา (Y_1) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (Y_6) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา (Y_4) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู (Y_3) อยู่ในระดับสูง ($r = 0.898, r = 0.874, r = 0.799, r = 0.780$) ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y_2) ด้านการมีส่วนร่วม (Y_5) อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.698, r = 0.671$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านผู้นำที่มีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงาน (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา (Y_4) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู (Y_3) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y_2) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (Y_6) ด้านการมีส่วนร่วม (Y_5) อยู่ในระดับสูง ($r = 0.898, r = 0.775, r = 0.760, r = 0.736, r = 0.715$) ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา (Y_1) อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.696$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านผู้นำมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู (Y_3) ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา (Y_1) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา (Y_4) ด้านการมีส่วนร่วม (Y_5) อยู่ในระดับสูง ($r = 0.822, r = 0.798, r = 0.762, r = 0.752$) ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y_2) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (Y_6) อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.675, r = 0.659$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งผลของการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะในการเป็นผู้บริหารที่ได้กำหนดไว้ในสมรรถนะของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีคุณลักษณะเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มองปัญหา หรือความท้าทายในปัจจุบันอย่างเข้าใจ สร้างเป้าหมาย หาแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม เป็นนักวางแผน มีความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบในสิ่งที่ตัดสินใจ มีทักษะการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม และมองการเปลี่ยนแปลงเป็นโอกาสเพื่อการพัฒนา มีความยืดหยุ่นในวิธีการเพื่อให้การบริหารงานดำเนินไป และบรรลุตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านผู้นำมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านผู้มีศิลปะในการนำ และด้านผู้นำที่มีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายัง ให้ความสำคัญในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน เพื่อให้ทุกคนทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีการนำหลักการการบริหารงานเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการวางแผนการทำงานของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ มีวิธีการชักนำ จูงใจหรือโน้มน้าวใจให้ผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีม และตระหนักถึงความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์การติดต่อสื่อสารกันเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นุช สัทธานัตถรมงคล และอรรถพล ธรรมไพบุลย์ ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำแนวใหม่ เนื่องจากภาวะผู้นำลักษณะนี้คือการเปลี่ยนแปลง กระบวนทัศน์ เปลี่ยนแนวคิด พฤติกรรม และกระบวนการศึกษาค้นคว้าวิจัยทั้งหมด ซึ่งจะนำไปสู่การค้นพบใหม่และความรู้ใหม่ เช่น ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีการกระจายอำนาจ เสริมสร้างกำลังใจ มีคุณธรรมจริยธรรม และกระตุ้นตามผู้ให้มีความเป็นผู้นำ อยู่เสมอเป็นต้น โดยภาวะผู้นำในลักษณะดังกล่าวเป็นที่ต้องการอย่างมากในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้นำหรือผู้ที่มีภาวะผู้นำเป็นผู้ที่ชักนำ จูงใจ ชี้นำ ใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่มีอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้หรือกระตุ้นให้ หรือชี้นำ ให้เพื่อนร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ยินดี เต็มใจ พร้อมใจเปลี่ยนแปลงเจตคติ เน้นการสร้าง ความผูกพันในการเปลี่ยนแปลง จุดมุ่งหมายและกลยุทธ์ขององค์การ (นุช สัทธานัตถรมงคล และอรรถพล ธรรมไพบุลย์, 2559)

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในสถานศึกษามีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีความเป็นผู้นำในการ

บริหารจัดการด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถวางแผนปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มุ่งพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีความตั้งใจในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาครู คือ กลยุทธ์สะท้อนการพัฒนาวิชาชีพครูจากผลการปฏิบัติงาน เนื่องจากการประเมิน นิเทศ ติดตาม ผลการพัฒนาวิชาชีพครู จะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาหรือให้การช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อให้การปฏิบัติงานของครูสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นการติดตามว่าสิ่งที่ครูได้รับการพัฒนานั้น เมื่อนำไปปฏิบัติจริงมีผลเป็นเช่นไรและเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา เหลืองงาม ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ จนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างความไว้วางใจ ความน่าเชื่อถือให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ในการตัดสินใจประกอบกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญขึ้นมีความสามารถในการนำการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ วัฒนธรรมขององค์การไปพร้อมกับการส่งเสริมริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างความเข้าใจความรู้สึกร่วมของผู้ตามจนเกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในองค์การ (รัตนา เหลืองงาม, 2562) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิสาชล นามสาย และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าสูงไปหาค่าต่ำ ดังนี้คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านภาวะผู้นำ ความร่วมมือและการทำงาน เป็นทีม ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านความรู้ในการบริหารและด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม 2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่า ควรพัฒนาเร่งด่วนใน 3 ลำดับแรก ดังนี้คือ ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านความรู้ในการบริหาร และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยในแต่ละด้านมีแนวทางหลัก ดังนี้ 1) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ควรพัฒนาให้ผู้บริหารให้มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีและสร้าง

นวัตกรรมในการบริหารงานทุกด้าน โดยจัดปัจจัยสนับสนุน และเปิดโอกาสให้ได้รับการอบรม พัฒนาด้วยวิธีการที่หลากหลาย 2) ด้านความรู้ในการบริหารควรพัฒนาให้ผู้บริหารให้มี สมรรถนะ ด้านความรู้ และประสบการณ์ในการบริหาร รู้จักแสวงหาความรู้และเข้าร่วม กิจกรรมพัฒนา การบริหารอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ควรพัฒนาให้ผู้บริหารให้มี สมรรถนะ การทำงานมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยพัฒนาให้ผู้บริหารตระหนักในหน้าที่การทำงาน มอง ผลสัมฤทธิ์ของงานไว้เป็นอันดับแรก สร้างทีมงานให้เข้มแข็ง กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ผู้บริหาร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหาร เพื่อเป็นการเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์ที่ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น (นิศาชล นามสาย และคณะ, 2562)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องมาจาก ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทำให้ผู้บริหารต้องดำเนินการตามระบบ บริหารโรงเรียนในทุกด้านที่จะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพในการจัดการศึกษาตามนโยบายของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช อยู่ในระดับสูงซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ พนมวรชัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 กับความผูกพันต่อองค์กรของครู ในโรงเรียนเครือข่ายมูลนิธิลาซาล ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 กับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนเครือข่ายมูลนิธิลาซาล มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความผูกพันต่อองค์กรของครู ในโรงเรียนเครือข่ายมูลนิธิลาซาลมีความสัมพันธ์กันสูงมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรนำไป เป็นข้อมูลสนเทศในการปรับปรุงพัฒนาความเป็นผู้นำของตนเองอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และจะทำให้การปฏิรูปการศึกษามีคุณภาพต่อไป (ชัยวัฒน์ พนมวรชัย, 2563)

สรุป

ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผล ต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า ภาวะผู้นำด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจให้เพื่อนร่วมงานทุกคน

ทำงานได้อย่างมีความสุข สามารถกระตุ้น และให้ผู้ตามเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ดำรงตนเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนที่พึงประสงค์ในการทำงานร่วมกันในองค์กร และมีศิลปะในการนำ และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น ผู้บริหารถ่ายทอดสิ่งที่รู้ และเต็มใจที่จะพัฒนาเพื่อนร่วมงาน มีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ที่ดี และสุขุม ดำรงตนให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงานร่วมกัน มีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงานหรือกลุ่มบุคคลอย่างมีอุดมการณ์ และผู้บริหารดำรงตนเป็นแบบที่ยกย่องเคารพนับถือศรัทธาและยอมรับไว้วางใจ มีการเชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน การเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารให้ความสำคัญของ ICT เพื่อการบริหารองค์กร และสามารถนำองค์กรสู่ความก้าวหน้าทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงควรมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารต้องมีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ที่ดี สุขุม และดำรงตนเป็นแบบที่ยกย่องเคารพนับถือศรัทธาและยอมรับไว้วางใจ เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม ด้านผลสัมฤทธิ์ ส่งผลต่อการจัดคุณภาพการศึกษาให้มาก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อที่จะได้ไปพัฒนาและปรับปรุงปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ชัยวัฒน์ พนมราชัย. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนเครือข่ายมูลนิธิลาซาล. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). การวิจัยเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ทิปพัลเคชั่น.
- นิศาชล นามสาย และคณะ. (2562). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 8(30), 239-246.
- นุช สัทธานัตรมงคล และอรุณพล ธรรมไพบุลย์. (2559). ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. วารสารธุรกิจปริทัศน์, 8(1), 167-182.
- รัตนา เหลืองงาม. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2559). การจัดการ: จากมุมมองนักบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิค.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. . (1970). Determining Sample Size for Research Scillities. Education and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.